

ЛЕКСИЧНІ СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АВІАЦІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Авіація – це надзвичайно важлива галузь транспорту. Наразі вона швидко розвивається в багатьох країнах. До того ж ця галузь становить інтерес для лінгвістів. Через глобалізацію та міжнародну інтеграцію дуже важливо подолати мовні бар'єри.

Англійська авіаційна термінологія – це термінологічна система, яка піддається певним правилам класифікації. Зараз вона інтенсивно розширюється, а також вона повинна відповідати рівню сучасних вимог, оскільки область авіації активно розвивається.

Тема є актуальною так як в проблема перекладу авіаційних лексичних одиниць українською мовою є малодослідженою, а українська авіаційна терміносистема на сьогодні є недостатньо розвиненою.

До найпоширеніших лексичних способів перекладу авіаційних термінів слід віднести транскодування, описовий переклад і калькування.

Транскодування – це передача джерела лексичної одиниці побуквенно або поморфенно за допомогою алфавіту мови перекладу. Цей спосіб перекладу є скоріше виключенням аніж правилом в практиці технічного перекладу: airport – аеропорт; gate – гейт; terminal – термінал.

При використанні транслітерації слід пам'ятати про «хибних друзів перекладача». Переклад «хибних друзів» за допомогою транслітерації спричинює грубе спотворення сенсу.

Переклад термінів можна також здійснювати описово. Такий спосіб перекладу використовується при перекладі авторських термінів-неологізмів, які подаються в лапках. Наприклад, radar signature enhancer – засіб збільшення радіолокаційної ефективної поверхні розсіювання ЛА; traffic in sight – спостерігаю борт (означає, що пілот прийняв інформацію диспетчера і візуально спостерігає той рух, про який повідомив диспетчер); rising runway – зображення ЗПС, яке піднімається (індикується тільки коли вказівник курсового радіомаяка знаходиться в полі зору. Піднімається в напрямі символу літака, коли висота відносно рівня землі менше 200 футів).

Терміни можуть бути перекладені ще одним лексичним засобом перекладу – калькою, що означає передання звукової структури лексичної одиниці, коли компоненти слова (морфеми) чи фрази (лексичні одиниці) перекладаються відповідниками мови перекладу. Такий спосіб перекладу використовується тільки для складних термінів. Наприклад: takeoff clearance – дозвіл на зліт; landing roll – пробіг при посадці; air traffic management – організація повітряного руху; fuel system – паливна система

У разі відсутності точного еквівалента до потрібного терміна або коли калька, транслітерація та описовий переклад не підходять, можна використовувати і інші способи перекладу, наприклад генералізація значення чи лексична заміна.

Науковий керівник: викладач, Пилипчук М. Л.